

Aletta Jacobs

Aletta Jacobs (1854 – 1929) was de eerste vrouwelijke (afgestudeerde) arts in Nederland en voorvechtster van vrouwenrechten.

Zo'n kwart eeuw lang stond Aletta Jacobs in Nederland aan het hoofd van de Vereniging voor Vrouwenkiesrecht. Samen met een netwerk van feministen in binnen- en buitenland heeft ze de positie van vrouwen in Nederland op hun grondvesten geschud.

Deze herinnering is tot stand gekomen in samenwerking met Atria – Kennisinstituut voor Emancipatie en Vrouwengeschiedenis: <https://atria.nl>.

Grote ambities

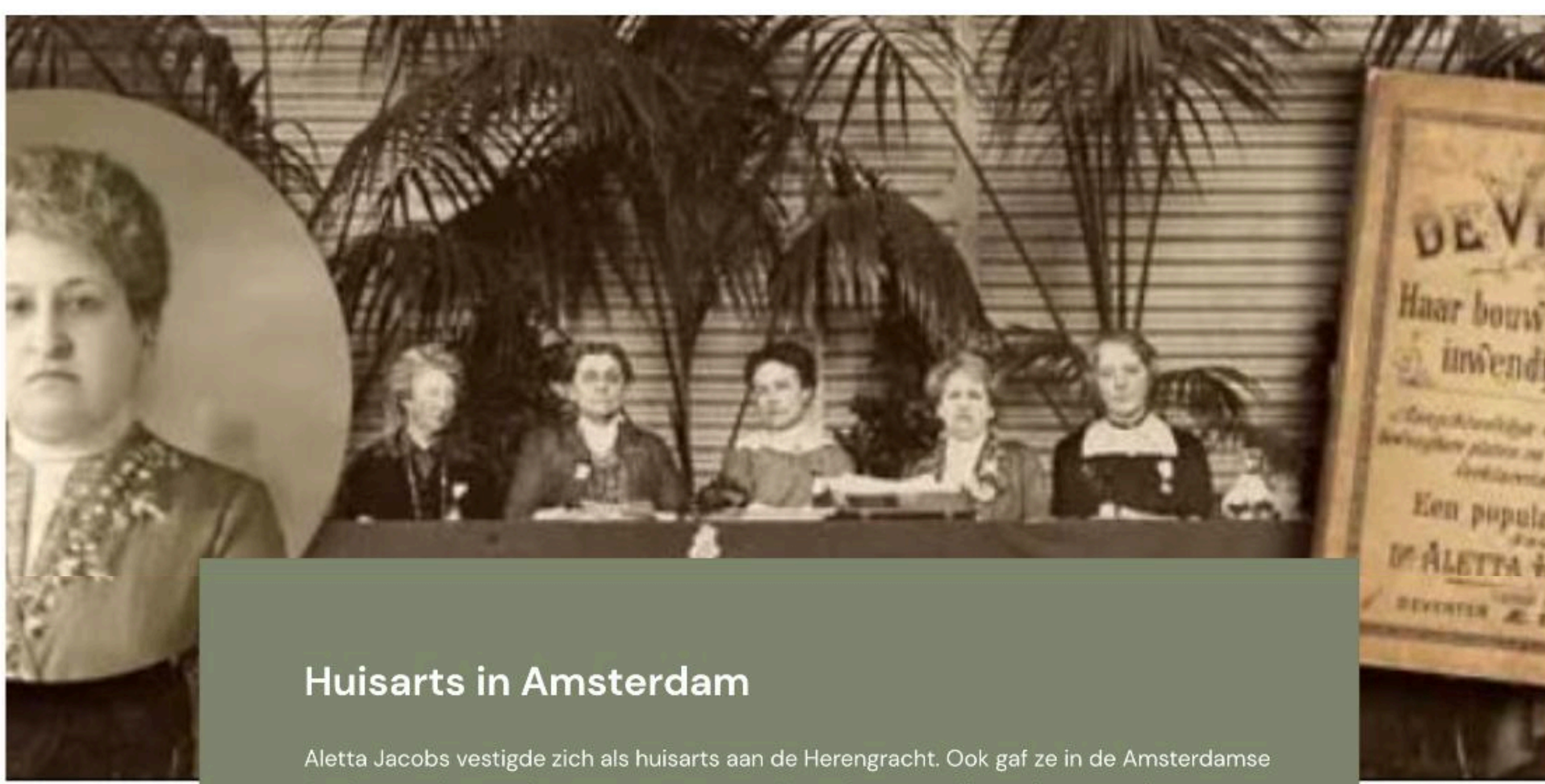
Aletta Henriëtte Jacobs werd op 9 februari 1854 geboren als dochter van de progressieve Joodse Abraham Jacobs en Anna de Jongh. Haar vader was huisarts in het Groningse Sappemeer en haar moeder zorgde voor het huishouden. Dit was een grote klus, want het gezin bestond uit 11 kinderen. Aletta had al vroeg grote ambitie en was vastberaden om de titel 'dokter' te halen, een titel die geen enkele Nederlandse vrouw destijds had.

Aletta Jacobs ging studeren

Aletta Jacobs vond een maas in de wet om als vrouw toch te mogen studeren aan de Universiteit van Groningen: ze stuurde de liberale minister Thorbecke een brief en werd toegelaten tot de Rijksuniversiteit Groningen.

Dat Aletta Jacobs ging studeren was voor iedereen wennen. Ze werd bespot en ook haar broers werden getreiterd, zelfs zo heftig dat één van hen Aletta openlijk doodverklaarde. Het was zwaar voor de jonge studente. Ondanks dit alles gaf ze niet op en op 8 maart 1879 promoveerde ze tot doctor in de medicijnen, terwijl ze nog maar 25 jaar oud was. Haar vader was trots en schreef over zijn dochter in een gedicht: zij is 'de hoogste trap als vrouw bestegen'.

Huisarts in Amsterdam

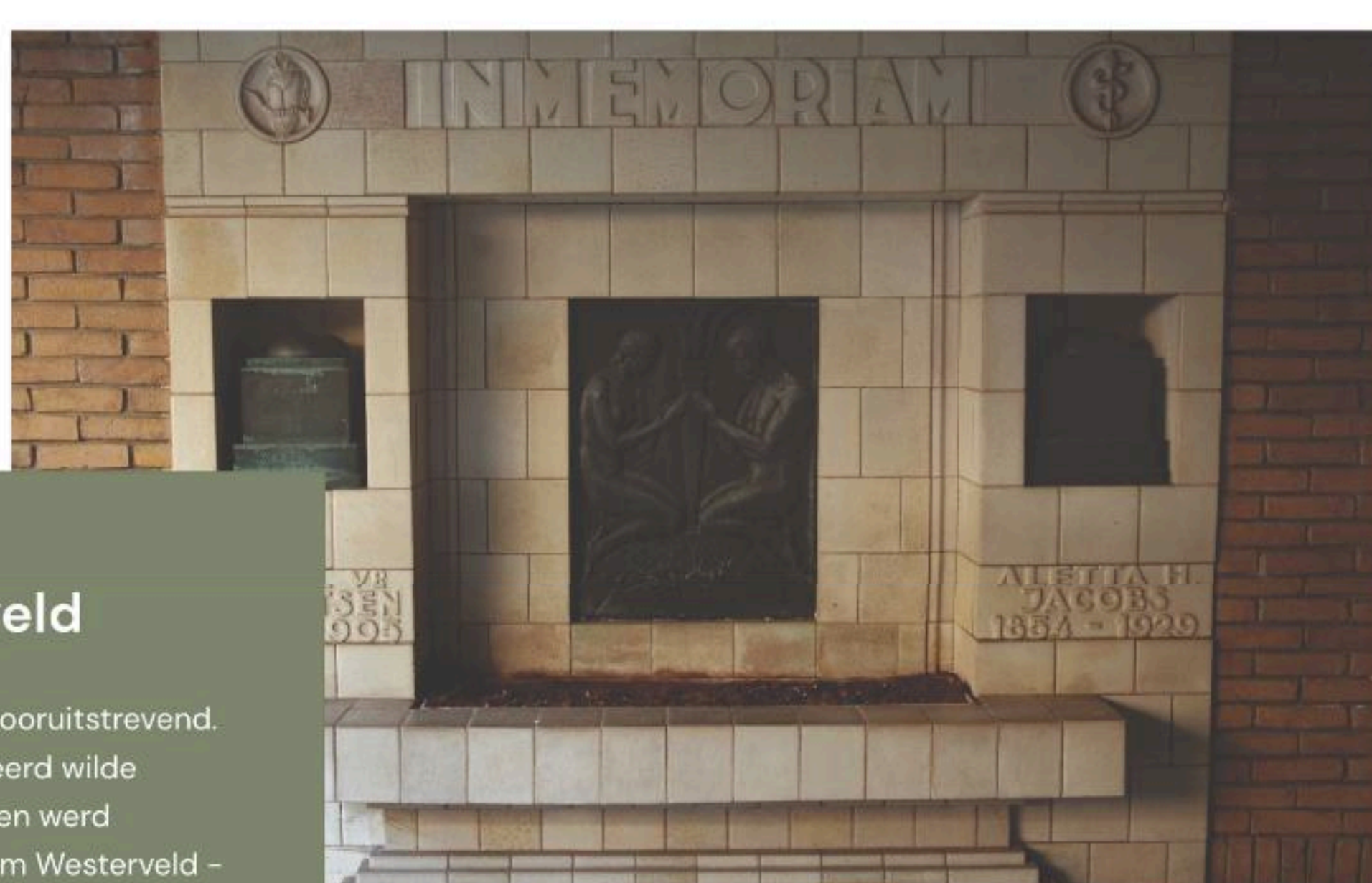
Aletta Jacobs vestigde zich als huisarts aan de Herengracht. Ook gaf ze in de Amsterdamse Jordaan gratis consulten aan arme vrouwen. Hoewel ze gecertificeerd arts was, kreeg ze met veel problemen te maken.

Zo kreeg ze boze patiënten te verduren die het niet op prijs dat ze dezelfde tarieven vroeg als haar mannelijke collega's. Doordat ze veel te maken kreeg met de zeer frequente opvolgende zwangerschappen uitgeput waren, onderzocht ze een voorbehoedsmiddel om 'willekeurig moederschap' te voorkomen: het pessarium. Ze introduceerde deze bij de Nederlandse bevolking in 1882, maar niet zonder problemen.

Vrouwenrechten

Aletta Jacobs speelde een belangrijke rol in de 'eerste feministische golf'. Gedurende haar leven maakte ze werk van onderwerpen zoals stemrecht voor vrouwen, zitplaatsen voor winkeljuffen, seksuele voorlichting en wereldvrede. Tien jaar nadat de eerste vrouwen in Nederland actief overleed bemachtigden, op 10 augustus 1929, overleed Aletta Jacobs. Tot op de dag van vandaag is zij nog een belangrijk gezicht van de eerste stappen naar gendergelijkheid in Nederland.

Monument op Westerveld

Aletta Jacobs was ook in haar overlijden vooruitstrevend. Ze bepaalde dat zij na haar dood gecremeerd wilde worden. Ze overleed op 10 augustus 1929 en werd gecremeerd op Begraafplaats & Crematorium Westerveld – destijds het enige crematorium in Nederland. Haar crematie bracht de fine fleur van prominente en vooraanstaande vrouwen op de been: hieronder een video van de crematie in 1929.

Na haar crematie werd besloten om voor Aletta Jacobs – en voor haar man Carel Victor Gerritsen – een monument op te richten. De beeldhouwer Gra Rueb kreeg de opdracht en ontwierp een wandmonument voor twee bronzen urnen met een bronzen reliëf. In het keramische deel, uitgevoerd bij 'De Porceleyne Fles', werd boven de urn van Gerritsen het symbool van de wijsheid, een uil, aangebracht. Boven Jacobs bevindt zich het esculaapteken. Het bronzen reliëf stelt een vrouw en een man voor die beiden geknield op de wereldbol, een brandende fakkel vasthouden. Het monument werd in 1931 onthuld.

Disclaimer

Deze blijvende herinnering is samengesteld en openbaargemaakt door een gebruiker van Mijn Westerveld. Begraafplaats & Crematorium Westerveld staat niet in voor de inhoud van deze herinneringspagina. Bent u van mening dat enige inhoud van deze pagina inbreuk maakt op uw rechten, stuur dan een e-mail naar info@bc-westerveld.nl met als onderwerp 'Aanspraak rechten'.